

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อพัฒนาแบบประเมินทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาลุ่มน้ำลพบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.1.1 เพื่อพัฒนาแบบประเมินทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

1.1.2 เพื่อตรวจสอบคุณภาพแบบประเมินทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

1.2 วิธีดำเนินการพัฒนาเครื่องมือวิจัย

1.2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาลุ่มน้ำลพบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1 ใน 4 โรงเรียน จำนวน 9 ห้องเรียน รวมทั้งหมด 248 คน

1.2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาลุ่มน้ำลพบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1 ใน 4 โรงเรียน จำนวน 9 ห้องเรียน รวมทั้งหมด 248 คน ดังนี้

1) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ตรวจสอบความเที่ยง ของแบบประเมินทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง กำหนดกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการเจาะจง ครั้งที่ 1 จำนวน 96 คน ครั้งที่ 2 จำนวน 152 คน จำนวนกลุ่มตัวอย่างกำหนดด้วยตารางเครชซี และมอร์แกน (Krejcie and Morgan)

2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ตรวจสอบความเที่ยง ของแบบสังเกตพฤติกรรมมีนิสัยรักการอ่าน สนใจแสวงหาความรู้จากแหล่งต่าง ๆ รอบตัว ได้มาโดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบ

เจาะจง จากนักเรียน โรงเรียนคงคาวิทยาลัย ม. 3/2 ม.3/4 ม.3/6 ห้องละ 5 คน กับผู้สังเกตห้องละ 3 คน

1.2.3 เครื่องมือที่พัฒนาในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบประเมินทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือ 2 ฉบับ ประกอบด้วย แบบประเมินและแบบสังเกต

ฉบับที่ 1 แบบประเมินทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง มี 3 ตอน ตอนที่ 1 ตัวบ่งชี้ที่ 1 จำนวน 20 ข้อ ตอนที่ 2 ตัวบ่งชี้ที่ 2 จำนวน 23 ข้อ ตอนที่ 3 ตัวบ่งชี้ที่ 3 จำนวน 15 ข้อ

ฉบับที่ 2 แบบสังเกตและบันทึกพฤติกรรมผู้เรียนมีนิสัยรักการอ่าน สนใจแสวงหาความรู้จากแหล่งต่าง ๆ รอบตัว จำนวน 10 ข้อ

1.2.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยดำเนินการ ดังนี้

1) การขออนุญาตทำวิจัยจากหน่วยงาน ดำเนินการโดยผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลวิจัยจากสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชถึงผู้อำนวยการโรงเรียนที่มีนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้นที่ 3 ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษากลุ่มน้ำลพบุรี ได้แก่ โรงเรียนคงคาวิทยาลัย โรงเรียนวัดบ้านดาบ โรงเรียนวัดโคไใหญ่ และโรงเรียนโคกลำพาน

2) การเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญ ดำเนินการโดยผู้วิจัยนำหนังสือจากสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เพื่อขอความอนุเคราะห์จากผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความตรงของแบบประเมิน

3) การเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในระหว่างวันที่ 1 กุมภาพันธ์ - 28 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2550 โดยดำเนินการดังนี้

(1) นำหนังสือเพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลวิจัยจากสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนคงคาวิทยาลัย โรงเรียนวัดบ้านดาบ โรงเรียนวัดโคไใหญ่ และโรงเรียนโคกลำพาน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

(2) แบบประเมิน ทำการทดลองครั้งที่ 1 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง ครั้งที่ 2 ขอความร่วมมือจากครูประจำชั้นในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล พร้อมนัด วันเวลา ในการไปรับแบบประเมิน

4) การวิเคราะห์ข้อมูล ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

(1) ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบประเมินโดยการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item Objective Congruency : IOC) ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

(2) ตรวจสอบความเที่ยง (Reliability) ของแบบประเมินประเภทมาตราประมาณค่า (Rating Scale) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - coefficient) ของครอนบาค และตรวจสอบความเที่ยงเกณฑ์การให้คะแนน ของแบบสังเกตพฤติกรรมโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) ระหว่างผลการสังเกตของ ผู้ถูกสังเกต กับ ผู้สังเกต

1.3 ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ พัฒนาแบบประเมินทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาลุ่มน้ำลพบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1 จำนวน 2 ฉบับ คือ แบบประเมินทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และ แบบสังเกตและบันทึกพฤติกรรมผู้เรียนมีนิสัยรักการอ่าน สนใจแสวงหาความรู้จากแหล่งต่าง ๆ รอบตัว โดยผลการตรวจสอบคุณภาพพบว่า

1.3.1 แบบประเมินทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง มีความตรงเชิงเนื้อหา โดยค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามมีค่าระหว่าง 0.60 -1.00 มีค่าความเที่ยง เท่ากับ 0.89 แบบประเมินมี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ตัวบ่งชี้ที่ 1 ผู้เรียนมีนิสัยรักการอ่าน สนใจแสวงหาความรู้จากแหล่งต่าง ๆ รอบตัว มีค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามมีค่าระหว่าง 0.60 -1.00 มีค่าความเที่ยง เท่ากับ 0.73

ตอนที่ 2 ตัวบ่งชี้ที่ 2 ผู้เรียนใฝ่รู้ ใฝ่เรียน สนุกกับการเรียนรู้ และพัฒนาตนเอง อยู่เสมอ มีค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามมีค่าระหว่าง 0.80-1.00 มีค่าความเที่ยง เท่ากับ 0.80

ตอนที่ 3 ตัวบ่งชี้ที่ 3 ผู้เรียนสามารถใช้ห้องสมุด ใช้แหล่งเรียนรู้ และสื่อต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา โดยค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามมีค่าระหว่าง 0.60 -1.00 มีค่าความเที่ยง เท่ากับ 0.65

1.3.2 แบบสังเกตและบันทึกพฤติกรรมผู้เรียนมีนิสัยรักการอ่าน สนใจแสวงหาความรู้จากแหล่งต่าง ๆ รอบตัว โดยค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามมีค่า 1.00 มีค่าความเที่ยง เท่ากับ 0.78 ความเที่ยงของเกณฑ์การให้คะแนน ห้อง ม.3/2 3/4 3/6 มีค่าเท่ากับ 0.83

0.76 และ 0.91 ตามลำดับ และ เกณฑ์การให้คะแนนของผู้สังเกตแต่ละคนไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05

2. อภิปรายผล

ผลการวิจัยในการพัฒนาแบบประเมินทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาลุ่มน้ำลพบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1 มีประเด็นสำคัญ ที่นำมาอภิปรายดังนี้

2.1 ความตรงของแบบประเมิน

ผู้วิจัย พัฒนาแบบประเมินทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง จากตัวบ่งชี้ของ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ) ซึ่งผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ ดำเนินการพัฒนาแบบประเมินตามขั้นตอนการพัฒนาเครื่องมือ การตรวจสอบความตรงของแบบประเมิน นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ซึ่งผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ด้านการประกันคุณภาพ และการสร้างเครื่องมือ ตรวจสอบ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน มีความเห็นสอดคล้องกันว่า ข้อคำถามในแบบประเมิน มีความสอดคล้องกับนิยามของตัวบ่งชี้ ทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง แสดงว่าแบบประเมินทั้ง 2 ฉบับ ที่พัฒนาขึ้น มีความตรงเชิงเนื้อหา สอดคล้องกับ บุญเชิด ภิญโญ อนันตพงษ์ (2546 : 95) ซึ่งกล่าวว่า ดัชนีความสอดคล้องที่คำนวณได้มีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป แสดงว่าเป็นตัวแทนของแบบประเมินได้ สามารถนำไปใช้ในการประเมิน ทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาลุ่มน้ำลพบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1

2.2 ความเที่ยงของแบบประเมิน

ผู้วิจัยวิเคราะห์หาความเที่ยงของแบบประเมินทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง แบบสังเกตพฤติกรรมมีนิสัยรักการอ่าน สนใจแสวงหาความรู้จากแหล่งต่าง ๆ รอบตัว โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค และความเที่ยงของเกณฑ์การให้คะแนนแบบสังเกต โดยการวิเคราะห์ ความแปรปรวน (ANOVA)แบบประเมินทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งฉบับ แบบประเมิน ตอนที่ 1 ตอนที่ 2 และ ตอนที่ 3 มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.89 0.73 0.80 และ 0.65 ตามลำดับ แบบสังเกตพฤติกรรมมีนิสัยรักการอ่าน สนใจแสวงหา

ความรู้จากแหล่งต่าง ๆ รอบตัว มีค่าความเที่ยง 0.78 ความเที่ยงของเกณฑ์การให้คะแนนแบบ สังกัดโดยการวิเคราะห์ ความแปรปรวน (ANOVA) ของผู้สังเกต 3 คน สังกัดนักเรียนห้องละ 5 คน ห้อง ม.3/2 3/4 และ 3/6 ไม่มีความแตกต่างกันในทางสถิติที่ระดับ .05 มีค่าความเที่ยง เท่ากับ 0.83 0.76 และ 0.91 ซึ่งในทางวิชาการถือว่าเป็นค่าความเที่ยงที่ยอมรับได้ สอดคล้องกับ บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์ (2546 : 116-117) ซึ่งกล่าวว่า ค่าความเที่ยงที่มีค่าใกล้ +1 แสดงว่า ข้อคำถาม แต่ละข้อ หรือแต่ละตอนภายในฉบับให้ผลสอดคล้องกันมาก ถือว่าค่าความเที่ยงสูงมาก แต่ถ้า ความเที่ยงเป็นศูนย์หรือใกล้ศูนย์ ถือว่าไม่มีความเที่ยง การตัดสินใจค่าความเที่ยงที่เป็นมาตรฐานนั้น ยังไม่มีเกณฑ์กำหนดแน่นอน เพราะค่าความเที่ยงขึ้นอยู่กับองค์ประกอบต่าง ๆ หลายประการ เช่น (1) ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ถ้าขนาดกลุ่มตัวอย่างใหญ่ขึ้นค่าความเที่ยงต้องมีมากขึ้น (2) วัตถุประสงค์ของการใช้เครื่องมือ ถ้าเป็นข้อสอบที่ครูสร้างขึ้นเพื่อใช้ในห้องเรียน ค่าความเที่ยง 0.50 อาจจะมีค่าความเที่ยงสูง แต่ถ้าเป็นเครื่องมือวัดที่เป็นมาตรฐานและไม่มีอิทธิพลที่ทำให้ เกิดความคลาดเคลื่อนที่ผิดปกติแล้วในทางทฤษฎีต้องการค่าความเที่ยง 0.70 ขึ้นไปจึงจะมีค่าความ เที่ยงสูง อย่างไรก็ตามค่าความเที่ยงของเครื่องมือวัดเป็นเพียงค่าเชิงสัมพัทธ์ หรือค่าเปรียบเทียบ ถ้าเป็นแบบทดสอบใหม่ที่ยังไม่มีผู้ใดสร้างขึ้น เช่น แบบทดสอบวัดความฉลาดทางอารมณ์ ถ้า โรงเรียนสร้างขึ้นและหาค่าความเที่ยงได้เพียง 0.44 ค่าความเที่ยงฉบับนี้ก็ถือว่ามีความสูงและใช้ได้ แต่ถ้าเป็นแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์มีผู้สร้างขึ้นใช้และหาค่าความเที่ยงไว้เท่ากับ 0.80 มี โรงเรียนนำไปใช้และหาค่าความเที่ยงได้ 0.77 ถือว่ามีค่าความเที่ยงที่ไม่สูงพอ

นอกจากนี้พบว่า ความเที่ยงของแบบประเมินทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วย ตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง มีค่าใกล้เคียงกับ ความเที่ยงของแบบวัดนิสัย รักการทำงานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่สร้างโดย คุณชล งามเจือ (2547: 100) เท่ากับ 0.87 และ แบบประเมินคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานด้านความสามารถในด้านการทำงาน ประกอบ ไปด้วยแบบประเมินทักษะการจัดการ ทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น คุณลักษณะการปฏิบัติงาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งสร้างโดย นวรัตน์ ลิละสุภพงษ์ (2546 : บทคัดย่อ) มีค่าความ เที่ยงเท่ากับ 0.82 0.53 0.57 และ 0.64 ตามลำดับ

สำหรับแบบสังเกตพฤติกรรมมีนิสัยรักการอ่าน สนใจแสวงหาความรู้จากแหล่ง ต่าง ๆ รอบตัว มีค่าใกล้เคียงกับความเที่ยง ของแบบสังเกตพฤติกรรมการทำงาน ของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งสร้างโดย คุณชล งามเจือ (2547 : 100) มีค่าความเที่ยง เท่ากับ 0.93 และแบบ สังเกตพฤติกรรมการแสดงออกในการเรียนรู้ ด้านความสนใจใฝ่รู้ ความรับผิดชอบ ความร่วมมือ ในการทำงานกลุ่มและเพิ่มสะสมงาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งสร้างโดย ณัฐวดี แสงทอง (2547 : บทคัดย่อ) มีค่าความเที่ยง เท่ากับ 0.742 0.827 และ 0.861 ตามลำดับ ความ

เชื่อมั่นของเกณฑ์การให้คะแนน โดยผู้สังเกต 2 คน มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.739 0.774 และ 0.865 ตามลำดับ

ในการวิจัยครั้งนี้ จุดมุ่งหมายในการทำแบบสังเกตเพื่อให้มีเครื่องมือวัดที่มีจำนวนรายการในการสังเกตทักษะที่ต้องการวัดน้อยกว่าแบบประเมินที่ได้พัฒนาขึ้นในครั้งนี้ และต้องการให้ใช้ในการประเมินโดยผู้ที่ใกล้ชิดกับผู้ที่ถูกประเมิน ไม่ใช่เป็นแบบรายงานตนเอง รวมทั้งผู้ที่สนใจในการพัฒนาทักษะทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง อาจใช้แบบสังเกตพฤติกรรมมีนิสัยรักการอ่าน สนใจแสวงหาความรู้จากแหล่งต่าง ๆ รอบตัวในการพัฒนาผู้เรียนในระยะเริ่มแรก และใช้ต่อเนื่องเพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาตนเองเป็นระยะ ๆ ในขณะที่ผู้สอนใช้เก็บข้อมูลเพื่อจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้เหมาะสมในการพัฒนาตนเอง

อย่างไรก็ตาม ในการวิจัยครั้งนี้ พบว่าจากการที่ผู้วิจัยได้ทดลองใช้แบบประเมิน 2 ครั้ง เพื่อวิเคราะห์ค่าความเที่ยงของแบบประเมินเมื่อทำการบริหารแบบประเมินด้วยตัวผู้วิจัยเอง และให้ครูประจำชั้นเป็นผู้บริหารแบบประเมิน พบว่า ค่าความเที่ยงจากการทดลองใช้ครั้งหลัง มีค่าลดลง นั่นคือค่าความเที่ยงของแบบประเมินทั้งฉบับ และค่าความเที่ยงแบบประเมินตอนที่ 1 2 และ 3 ที่ได้จากการทดลองใช้ครั้งแรกมีค่า เท่ากับ 0.93 0.90 0.90 และ 0.68 ตามลำดับ ส่วนค่าความเที่ยงจากการทดลองใช้ครั้งที่สอง มีค่า เท่ากับ 0.89 0.73 0.80 และ 0.65 ตามลำดับ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะกระบวนการในการทำความเข้าใจในการใช้แบบประเมินและการชี้แจงทำความเข้าใจกับนักเรียน ซึ่งได้รับการถ่ายทอดจากผู้วิจัย ไปอีกทีหนึ่ง ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้จัดทำคู่มือการใช้เครื่องมือขึ้น เพื่อให้ผู้นำไปใช้ได้ศึกษาแนวคิดของการใช้แบบประเมินก่อนที่จะนำไปใช้ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความเที่ยงมากขึ้น

2.3 การประเมินนั้น มีจุดมุ่งหมายที่สำคัญ เพื่อการพัฒนาผู้ที่ถูกประเมินโดยใช้ข้อมูลจากการประเมิน เครื่องมือประเมินที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นนี้ พัฒนาขึ้นเพื่อใช้เฉพาะนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งสามารถใช้เพื่อการประเมินเพื่อพัฒนาการของนักเรียน หรือเพื่อใช้ในการประเมินรวมสรุปได้ อย่างไรก็ตาม เนื่องจากคุณลักษณะที่ประเมินนี้ เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ต้องการที่จะปลูกฝังและพัฒนาขึ้นในตัวผู้เรียน การที่จะใช้เพื่อให้เกิดการพัฒนาต้องการการประเมินและการพัฒนาควบคู่กันไป ที่ต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ดังนั้นอาจนำเครื่องมือนี้ไปใช้ในระดับชั้นที่ต่ำกว่า และที่สูงกว่า โดยอาจปรับตัวอย่างให้เหมาะสมเพื่อให้มีการพัฒนาคุณลักษณะนี้ในตัวนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะเพื่อการนำแบบประเมินไปใช้

3.1.1 ผู้ที่นำแบบประเมินไปใช้ ควรศึกษารายละเอียดในคู่มือการใช้ที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้น เพื่อให้สามารถชี้แจงทำความเข้าใจกับนักเรียน ทำให้ได้ผลการวัดที่มีความเที่ยงสูง

3.1.2 ค่าความเที่ยงของแบบประเมินในตอนต้นที่ 3 มีค่าน้อยที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับตอนที่ 1 และ 2 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมีจำนวนข้อคำถามสั้นกว่า คือ มีเพียง 15 ข้อ ในขณะที่ตอนที่ 1 มีจำนวน 20 ตอนที่ 2 มีจำนวน 23 ข้อ การนำแบบประเมินไปใช้ควรสร้างข้อคำถามเพิ่มให้มีจำนวนเท่า ๆ กับตอนที่ 1 และ 2 คือ 20 ข้อ ขึ้นไป

3.1.3 จากแหล่งต่าง ๆ รอบตัว ซึ่งนับว่าเป็นแบบสังเกตที่มีคุณภาพเพราะความเที่ยงของการให้คะแนนของผู้สังเกตทั้ง 3 คน ไม่มีความแตกต่างกันในทางสถิติที่ระดับ .05 อย่างไรก็ตาม การนำไปใช้โดยผู้สังเกตต่างกัน ควรต้องให้ความรู้ในการเป็นผู้สังเกตที่ดี และให้ศึกษาคู่มือการใช้ให้เข้าใจก่อนนำไปใช้ และ ถ้านำไปใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่มีความแตกต่างจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ควรนำเครื่องมือไปทดลองใช้เพื่อตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือซ้ำเพื่อให้เกิดความมั่นใจในการนำไปใช้

3.1.4 ควรใช้แบบสังเกตและบันทึกพฤติกรรมมีนิสัยรักการอ่าน ในการเริ่มพัฒนาทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากกิจกรรมที่สังเกต เป็นกิจกรรมที่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนานิสัยรักการอ่าน ในการเริ่มพัฒนาทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน ถ้าได้มีการกระตุ้น และประเมินด้วยการสังเกตจากผู้ที่เกี่ยวข้อง และนำผลการสังเกตมาใช้อย่างสม่ำเสมอ

3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรพิจารณาพัฒนาแบบประเมินทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองที่สามารถใช้ได้กับนักเรียนในลักษณะที่ต่อเนื่อง ทุกช่วงชั้น และจัดทำมาตรฐานของช่วงชั้นให้สอดคล้องกับระดับการศึกษา และอายุของนักเรียนในแต่ละช่วงชั้น เพื่อให้ผู้สอนในระดับชั้นต้น ๆ สามารถเริ่มการปลูกฝังคุณสมบัติที่ต้องการนี้ให้นักเรียนตั้งแต่เริ่มแรก และมีการใช้อย่างต่อเนื่องและเหมาะสมกับสภาพของนักเรียน

3.2.2 ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลการประเมินจากการใช้แบบสังเกตพฤติกรรม และผลจากการใช้แบบประเมินทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนา

ตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อช่วยยืนยันความตรงในการทำนายของการใช้แบบสังเกตในการพัฒนาทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ของผู้เรียน